

[Yvonne Herløv Andersen]

man skal være meget forsigtig med, at man ikke stirrer sig blind på de arbejdspladser, der kan komme ud af en virksomhed, som i realiteten giver et affaldsprodukt, som man ikke kan optage i det miljø, der eksisterer. Man må ikke sætte arbejdspladserne over det miljøsvineri, der vil komme ud af det, mener jeg. Det må være muligt gennem planlægning at få tilført virksomheder, som beskæftiger sig med områder, som ikke giver en belastning af miljøet.

Vi har alle sammen set, når vi kommer kørende til de små byer, at omtrent 11 km uden for byen står byskiltet, og dertil havde man tænkt sig, at den skulle nå. Det er der i dag ikke rigtig nogen der tror på bliver tilfældet. Derfor er det glimrende, hvis man kunne løse lidt op for de stramme regler om by- og landzone og få udnyttet de arealer dels i landbrugerhvervet, dels til fritidsformål.

Med det samme, jeg er ved fritidsformål, vil jeg sige, at et af de bedste eksempler, jeg har set, er Kongskilde friluftsgård. Det er et virkelig godt eksempel på, hvordan man kan skabe et rekreativt område for befolkningen tilknyttet et kursuscenter. Arealerne kan også udnyttes, som det blev sagt af bl.a. fru Tove Niemann, til kolonihaver, byggelegeplads og andre formål.

Det blev sagt på konferencen på Klarskovgård og igen i ministerens indlæg, at det, vi nok skal, er at udnytte bl.a. parcelhuskvartererne bedre. Det vil sige, at vi skal ophæve nogle af de bestemmelser, vi har med hensyn til at måtte bygge tofamiliehuse – altså bygge vores hus ud, således at det bliver muligt, at der kan bo to familier i det. På den måde kan vi også bedre skabe befolkningsunderlag for henholdsvis lægehuse, skoler, nærbutikker osv. Det kan nok være, vi har brugt for meget jord til boligformål i de år, der er gået.

På den måde kan man sikre, at der kan blive bedre eksistensvilkår for de små byer. Hvis man kører omkring på Sjælland, som jeg gør, vil man se, at flere af dem er blevet spøgelsesbyer ganske enkelt; husene er tomme, der er ikke nogen, der renoverer dem. Man kan ikke engang sælge dem, man må bare gå fra huset. Og så er der heller ikke flere købmænd osv. Det har noget at gøre med, at man hellere kører et stykke vej – hvis man har noget at køre i – ind og hand-

ler i de store lavprisvarehuse og så inden lukketid når at smutte ind og købe en pakke gær hos købmanden. Det kan han altså ikke leve af. Det har også noget at gøre med, hvordan solidariteten er i det lille samfund.

Der er i landsplanredegørelsen specielt satset på de større byer. Jeg så gerne, at man eventuelt holdt en konference om, hvordan vi bærer os ad med at sanere i de større byer på en rimelig måde, så der ikke opstår alle disse problemer, vi så udmærket kender, hvoraf en af de værste følgerikninger er, at man må flytte folk væk og helt ud i områder, hvor de slet ikke bryder sig om at bo – med deraf følgende problemer. Jeg vil i forbindelse med denne opfordring erindre om, at det er muligt at skille en elevator ad indvendig med de bare fingre. Der opstår nogle sociale problemer, som aldrig har været hensigten, når man flytter folk ud af deres miljø. Det er vanskeligt at identificere sig med en bebyggelse, som ligger på en mark, totalt isoleret. Det er svært at finde ud af sig selv i forhold til den, og hvordan man skal fungere. Det giver nogle meget uheldige følger.

Vi er glade for, at der er nedsat den arbejdsgruppe til at se på mulighederne for at øge antallet af boliger, specielt i de områder, som jeg var inde på før. Det er også muligt i de større byer at gøre det samme. Det har man set med heldige saneringer, hvor man har sammenlagt mindre lejligheder, toværelses til treværelses, ved at lade en opgang dele, ganske enkelt.

Det er også væsentligt, at energi- og varmeplanlægningen går hånd i hånd med landsplanlægningen. Hvis vi – nu sætter jeg det i citationstegn – »bygger bro« og tager beslutning om et par år med hensyn til, hvor vi lægger vores naturgasnet, og specielt med hensyn til de to nye kraftvarmeværker, så ved vi jo godt, at omkring dette vil der opstå både erhvervsvirksomheder og byggeri i meget høj grad. Hvis man ikke får gjort energien billigere i de mindre befolkede områder, vil det give en øget udvandring fra dem, det kan man næsten sige sig selv. Man må lave en energipolitik, der balancerer, således at det bliver muligt at varme sit hus op til den samme pris, som er gældende omkring de store kraftværker.

Min konklusion på det er, at jeg går ud fra, at det her skal være en del af en løbende debat. Jeg ville egentlig godt have ministe-